

Yüksel Yenice-Çağlar
Eğitimci/ Sosyal Hizmet uzmanı ve Aile danışmanı

Düsseldorf- Almanya

Çocuk Eğitiminde Ailenin Önemi Göçmenlikte Anne Baba Olmak

Kendi kültüründen uzakta, farklı bir toplum, kültür ve eğitim sisteminde göçmen aileler olarak çocukların eğitiminde ne kadar zorlandıklarını, çalışma alanımda ve aynı zamanda bir anne olarak yakından görüyor, yaşıyor ve de hissediyorum.

Bu yaşadığım ve gördüğüm deneyleri sizlerle paylaşmak ve anne babalar olarak çocuk eğitimine biraz daha farklı pencerelerden bakabilmenize katkıda bulunmak istiyorum.

Bende kadın ve anne olarak önce vücudumda bir canlının nasıl geliştiğini, ardından nasıl dünyaya geldiğini ve bağımsız bir birey olduğunu çok iyi biliyorum. Bu tüm anneler gibi benim de yaşadığım bir deneyim. Bu gün iki yetişkin çocuk annesiyim. Çalışan bir anne, göçmen bir anne olarak çocuklarımı yetiştirirken eğitimlerinde özellikle annelerin karşılaştığı zorlukların birçoğunu bende yaşadım. Ve çocuklarımdan çok şey öğrendim ve hala öğreniyorum. Bu deneylerimde, **çocuk yetiştirmek ve eğitmenin çok ince ve hassas bir sanat olduğunu gördüm. Ama, bu hassas ve ince sanattan tad almayı öğrendim. Öğrenme merakımı geliştirmeye, kendimi bilinçlendirmeye ve yenilemeye çalıştım.** Çocuk eğitimini kendime ve diğer anne babalara faydalı olabilmek için bir şans olarak değerlendirmeye çalıştım ve halende çalışıyorum.

Birçok Türkiye`li aileler arasında **"Eğitim okulda başlayıp, okulda biter"** anlayışı yaygın. Çocuğun eğitiminde öncelikle ailenin, anne-babanın rolünün büyüklüğü kesinlikle yadsınamaz.

Doğumdan okul çağına kadar çocuk temel eğitimi aileden alır. Hatta daha da gerilere giderek, çocuğun eğitimi daha anne karnında başlar diyebiliriz.

Bu nedenle;

- Ruh sağlığı, sosyal gelişmesi yerinde
- Ekonomik durumu yeterli
- Anne baba olmaya istekli, hazır
- Çocuğunu seven, çocuk bakım ve eğitimi ciddiye alan
- Sorumluluğunu paylaşmaya hazır

olan bir anne babanın çocuğu ruhsal, pedagojik ve sosyal bakımdan iyi yetiştirmeye aday bir kişidir.

Gerek anaokullarında, gerekse okullarda Türkiye`li göçmen çocukların davranış problemleri nedeniyle eğitimciler ve öğretmenler tarafından görüşmeye çağrılan ya da bir eğitim danışma merkezine bir Alman pedagoğa, psikoloğa gönderilen anne babalar buradaki eğitim sorununu anlamakta zorlanıyorlar.

İçinde yaşadığımız Alman toplumunda ve bizim Türkiye`li göçmen aileler arasındaki **eğitim anlayışı** oldukça farklıdır. Alman eğitimcilerin, öğretmenlerin yanlış gördüğü davranışlar çoğu zaman bizim anne babaların yanlış gördüğü davranışlarla çatışıyor. Bu çocuk eğitimindeki farklı bakış açılarına dil sorunu ve kültür farklılığından kaynaklanan yanlış anlaşılmalara, ön yargılara, anne babanın çalışması nedeniyle çocuklarına yeterli zaman ayıramaması da eklendiğinde, ailelerin ve çocukların zorlanmalarına şaşmamak gerekir.

Herkesin bildiği gibi, içinde yaşadığımız Alman toplumu **disiplinli, kuralcı, çalışkan ve rekabetçi** bir toplumdur. Bu nedenle eğitim, ailede, okul öncesinde ve okul çağında, çocukların bağımsızlıklarını kazanmalarına, girişimciliklerini geliştirmelerine, çevrelerini keşfedip, ona hakim olmalarına yönelik olarak verilir. Yani, bu toplumda yaşayan insanlarda **girişkenlik, öz güven ve sorumluluk** çok önemlidir.

Alman ailelerinde ve eğitim kurumlarında genelde 0-12 yaş arası çocuklar sıkı disiplin ve kurallarla eğitilir. 12 yaşından sonra ise serbest bırakılmaya başlanır.

Bizim ailelerde ise, çocuk eğitiminde **"İzinci Tavır"** hakimdir. Bu tavırda anne babalar çocuklara (özellikle erkek çocuklara!) sınırları belirsiz özgürlük verir ve **"O çocuktur, yapar."** görüşü hakimdir.

0-12 yaş arası çocuklara fazla kısıtlamalar getirilmez. Onların istekleri genelde **"Ben çocukluğumda görmedim, alamadım, çocuğum görsün ve alsın."** düşüncesiyle birçok istekleri yerine getirilir. Çocuklara genelde aşırı sevgi verilir, ama onların öz güvenlerini, bağımsızlıklarını ve yeteneklerini geliştirilmesine yeterince fırsat verilmmez. Ve onların anaokullarında, okullarda ve toplumda davranışlarını düzenleyecek ve uyumlarını kolaylaştıracak **sınırlar ve kurallar** belirsiz ya da hiç konmaz.

Ayrıca, bizim ailelerde kız ve erkek çocuklarına yönelik ayrıcalıklı sosyal tutumlar, çocukların benlik duygularının ayrışmasında ve cinsel rollerin erkenden benimsenmesinde önemli etkin bir rol oynar.

Bu eğitim tarzı, burada yetişen gençlerimizin erken yaşlarda sağlıklı evlilikler yapmalarında önemli nedenlerindedir. Tüm anne babalar çocuklarının iyi bir eğitim almasını, kendine ve topluma yararlı birer insan olmasını ister. Hiç bir anne baba mükemmel değildir. Böyle olmadığı içinde, çocukların mükemmel eğitimi diye birşey yoktur.

Her mesleğin bir öğretimini, eğitimini verecek bir okulu vardır. Fakat ne yazık ki, anne baba olmanın öğretiminin ve eğitiminin bir okulu yoktur. Kendi anne ve babalarımızdan bilinçsiz olarak aldıklarımızı kendi kurduğumuz ailelere taşır, olumlu ya da olumsuz tutumları yine kendi çocuklarımıza bilinçsiz olarak aktarmaya çalışırız. Yani deneme ve yanılmalar yoluyla çocuklarımızı eğitir, onları eğitirken kendimizi de eğitiriz.

Elbette eğitimin başarısı, sadece anne babanın yeteneğine, çocuklarıyla sevgi içinde iletişimlerine ve eğitimdeki beceri ve ustalıklarına ve kendi gelişmişliklerine değil, eğitilen çocuğun zeka düzeyine, yeteneğine de bağlıdır.

Eğitim, bizim düşünce ve davranışlarımızın bütünüdür. Ve kişiye belli bilgilerin, becerilerin, değer yargılarının aktarılması ve o kişiden beklenen davranışları geliştirme sürecidir.

Yani, çocuğun eğitimi doğumla gelen genetik yoldan, aileden ve çevreden aldıklarının bir bütünüdür.

Goethe nin dediği gibi **“Eğitim, bir sabır işidir. Sabırda, hiçbir bahçede yetişmeyen bir çiçektir.”**

Bu nedenle, tüm anne babaların çocuk eğitimini ciddiye alarak, onlara yeterli zaman ayırıp eğitimlerine sabırla yaklaşabilmeleri oldukça önemlidir.

Çocuklarımızın eğitiminde, hep **“biz daha iyi biliriz”** anlayışıyla onlara yaklaşımdan vazgeçebilir, davranışlarımızla onlara iyi birer model olabilir, onları birer kişilik olarak kabul edebilir, onlardan da öğrenebilecek şeyler olduğu bilinciyle, sağlıklı bir iletişim kurabilirsek, bu **ince ve hassas bir sanat olan çocuk eğitiminde** anne babalar olarak daha az hata yapılıcağına inanıyorum.

Türkiyeli göçmen aileler olarak, artık kendimizi ve çocuklarımızı bu toplumun bir parçası olarak görebilmeliyiz. **Kendi kültürümüzün, Alman kültürünün bize doğru gelen, güzel yanlarını alıp, iki dilliliği, iki kültürlülüğü kendimiz ve çocuklarımız için bir şans ve zenginlik olarak değerlendirebilirsek anne babalar olarak çocuklarımızın eğitiminde daha başarılı olacağımıza inanıyorum.**

Bu nedenle, çocuklarımıza gereksinimleri olan eğitimi biz anne babalar bu iki farklı kültürün değer yargılarını, bilgilerini, becerilerini sağlıklı bir iletişimle aktaralım ki, içinde yaşadığımız toplumda çocuklarımız hak ettikleri yerleri alabilsinler.

Toplumun en küçük birimi aile olduğuna göre, biz aileler olarak kendimizi geliştirir, eğitirsek, çocuklarımızı da kendi doğru değer yargılarımızla yaşama hazırlayabiliriz. Ve en önemlisi çocuklarımızın, insanları olduğu gibi kabullenme, hoşgörülü olma, sevgi ve saygıya dayalı ilişkiler geliştirmelerine katkıda bulunabilirsek, içinde bulunduğumuz toplumun sağlıklı gelişmesine de katkıda bulunabiliriz.

Konfiçyüs'ün, **“Ailelerin doğru değer ve ilkelerle yaşama hazırladığı çocuklar sayesinde dünya iyileşir ve güzelleşir.”** sözüyle bu günkü konumuzu burada noktalamak istiyorum. Hepinize çocuklarınızın eğitiminde daha az hatalar yapmanız dileğiyle başarılar diliyorum....